

Микола ЛЯШЕНКО, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ЯК ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ В БУХОБЛІКУ ВПЛИНЕ НА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ?

Підприємство виявило помилку в бухгалтерському обліку. Виник ряд запитань, на які просямо відповісти.

1. Чи існує строк давності для виправлення помилок минулих років?

Ні, нормативно-правовими актами не передбачено строку давності для виправлення помилок у бухобліку і фінзвітності. Тому помилки будь-якої давності підлягають виправленню.

Не забувайте, що мета ведення бухобліку і складання фінзвітності – надати користувачам для прийняття рішень повну, правдиву і неупереджену інформацію про фінансовий стан і результати діяльності підприємства (п. 1 ст. 3 Закону від 16.07.1999 № 996-XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»).

Іншими словами, фінзвітність має бути достовірною. А інформація, наведена у фінзвітності, є достовірною (правдивою), якщо вона не містить помилок і перекозень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності (п. 3 розд. III НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»).

2. Як відобразити у фінзвітності результат виправлення помилок минулих років?

Порядок відображення виправлень у фінзвітності залежить від того, вплинула помилка минулих років на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) чи ні. Розглянемо обидва варіанти.

1. Помилка вплинула на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)

НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» (п. 4, 5) регламентує порядок виправлення помилок, допущених при складанні фінзвітності в попередніх роках. Виправлення здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року,

якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Також потрібно повторно відобразити порівняльну інформацію у фінзвітності.

На практиці на дату виявлення помилки складають **бухгалтерську довідку**, у якій треба відобразити факт допущення помилки і порядок її виправлення: навести виправне проведення – кореспонденцію рахунка 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» з рахунками бухобліку 1–6 класів (Інструкція, затверджена наказом Мінфіну від 30.11.1999 № 291).

Результат виправлення помилки відображається у формах фінзвітності:

- Баланс форми № 1, № 1-м, № 1-мс за поточний звітний період – графа 3 рядка 1420 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» заповнюється з урахуванням виправлення помилки;
- Звіт про фінансові результати № 2, № 2-м, № 2-мс за поточний період – у відповідному рядку графи 4 наводиться правильна інформація за минулий період;
- Звіт про рух коштів (форма № 3, № 3-н) за поточний період – у графі «За аналогічний період попереднього року» відображають правильні дані з урахуванням виправлення помилки;
- Звіт про власний капітал форми № 4 за звітний рік – заповнюється рядок 4010 «Виправлення помилок»;
- Примітки до річної фінзвітності за звітний рік – тут розкривається зміст і сума помилки; указуються статті фінзвітності минулих періодів, які були перераховані з метою повторного подання порівняльної інформації; потрібно відобразити факт повторного оприлюднення виправлених фінансових звітів або вказати на недоцільність їх повторного оприлюднення (п. 20 НП(С)БО 6).

Виправлення цієї помилки (у рамках строку давності для нарахування податкових зобов'язань з п. 102.1 Податкового кодексу, далі – ПК) вплинуло на об'єкт обкладення податком на прибуток. Тому потрібно подати **уточнену декларацію** з податку на прибуток та уточнену фінзвітність (як додаток до декларації) за відповідні періоди (п. 50.1 ПК; ЗІР, категорія 102.20.02). Також за необхідності потрібно подати уточнюючі розрахунки до декларації з ПДВ за періоди, порушені виправленням помилки.

2. Помилка не вплинула на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)

Такі помилки виправляють:

- бухгалтерською довідкою, де відображають суть помилки і наводять проведення для виправлення помилки;
- коригуванням відповідної статті балансу у графі 3 на початок звітного року;
- за необхідності заповнюють (як зазначено вище) Звіт про рух грошових коштів (форми № 3, № 3-н) та/або Звіт про власний капітал форми № 4 (ряд. 4010), якщо помилка виправлена у статтях цих звітів;
- у Примітках до річної фінзвітності за звітний рік розкривають зміст і суму помилки та іншу інформацію з п. 20 НП(С)БО 6.

У разі потреби (наприклад, якщо виправили помилку минулого року перед проходженням обов'язкового аудиту) подають уточнену фінзвітність за відповідні минулі періоди.

Як відобразити у фінзвітності виправлення помилок поточного року?

Якщо підприємство здає **фінзвітність малого підприємства або мікропідприємства** і при цьому є річним платником податку на прибуток, то при виправленні помилок поточного року (коректурним способом, методом «сторно» або додатковим записом) ніяких коригувань у фінзвітності не роблять, її складають з урахуванням виправленої помилки.

Якщо підприємство здає **фінзвітність за формою з додатка 1 до НП(С)БО 1 щоквартально**, тоді помилку в межах поточного звітного кварталу виправляють коректурним способом, методом «сторно» або додатковим записом, а фінзвітність за поточний звітний квартал складають з урахуванням виправлення помилки. Помилку **минулого кварталу** в межах звітного року виправляють шляхом:

- складання бухгалтерської довідки описаним вище способом (без коригування нерозподіленого прибутку);
- подання уточненої фінзвітності (Балансу, Звіту про фінансові результати) за періоди, порушені виправленням помилки;
- подання уточненої декларації з податку на прибуток за періоди, порушені виправленням помилки (і за необхідності – подання уточнюючого розрахунку з ПДВ) – якщо помилка вплинула на показники цієї податкової звітності.

Засновник - ТОВ «Баланс-Клуб»
© ТОВ «Баланс-Клуб»

Видається з 28.01.1999

№ 5 (776), 31 січня 2022 р.

Ідейний натхненник – ПОЗОВ Аполлон Харалампійович – генеральний директор Видавничо-консалтингової компанії «Баланс-Клуб», кандидат економічних наук, голова Всеукраїнського бухгалтерського клубу, член Методологічної ради з питань бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України

Головний редактор Світлана СТАДНИК
Випускаючий редактор Анна ТРЕТЬЯКОВА

Інформаційна підтримка – системи ЛІГА:ЗАКОН Мережі ділової інформації ЛІГАБізнесІнформ. Тел. (044) 538-01-01. www.liga.net

Відтворення в будь-якому вигляді матеріалів газети допускається лише за погодженням з редакцією.

Інформація, розміщувана на сторінках газети «БАЛАНС-АГРО» з позначкою **Р**, виходить на правах реклами. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

Видруковано з готових форм у друкарні ТОВ «Український газетний синдикат», тел. (044) 457-36-86.
Формат 60x84 1/8. Друк офсетний. Умов. друк. арк. – 3,72. Підписано до друку 24.01.2022.

Загальний тираж газети – **7 000** прим. Ціна договірна.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ В КИЄВІ:

Україна, 03150,
м. Київ, вул. Василя Тютюнника, 37/1, секція 2, офіс 2109/2110.
E-mail: office@balance.kiev.ua

АДРЕСА ВКК «БАЛАНС-КЛУБ»:

Україна, 49047, м. Дніпро,
пров. Верстатобудівельний, 4
Багатоканальний тел./факс: (056) 370-44-25.
E-mail для запитань читачів: otvet@balance.ua
Web-сервер: <http://www.balance.ua>
E-mail для пропозицій: office@balance.ua
E-mail для листування із членами Клубу: club@balance.ua
E-mail для замовлення передплати: product@balance.ua

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ:

російською мовою – **35304**, українською мовою – **35305**